

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXV.

ZATURDAG den 11den M A A R T 1837.

N. 10.

Don Carlos in Navarre.

MERINO, PASTOOR EN GENERAAL.—EL PASTOR.—MOULET, DE DRAGONDER.—CORDOVA.—IRIARTE.—RODIL.—TAFEREEL DER BEIDE LEGERS.—SPAANSCH E OFFICIEREN.—OORLOG IN HET GEBERGTE.—VERWACHTING DER VOLKEREN

Naast ZUMALACARREGUY moest men den krygshaftigen pastoor van Castilië, MERINO, stellen, even onbelangzuchtig en onverbiddelek als gene, het ware toonbeeld van eenen chef der *Guerilla's*. Wilder dan ZUMALACARREGUY, klein van statur, in alle militaire exercitiën geoefend, tweeënzestig jaren oud, een herder in zyne jeugd, en de zoon van een zoodanigen, bragt hy zyne kindsheid te Villado door, ontving eenig onderwys in de Armenschool aldaar en voorts van een ouden geestelyke, die belangstelling voor hem had opgevat, en zyne verdere opvoeding op zich nam. In minder dan zes maanden ontving MERINO de priesterwyding en werd pastoor op zyn dorp. In den oorlog tegen NAPOLEON ruide hy de geheele omstreek op; van de onmetelyke sommen, die door zyne handen gingen, eende hy zich niet het minste toe, en ontving na het eindigen van den kryg, tot belooning voor zyne buitengewone diensten, den titel van Brigadegeneraal, welke zeker zyn geestelyk karakter eene zonderlinge figuur maakte.

De Pastoor-Brigadegeneraal spaart menschenbloed niet byzonder. "Wy konden op dit oogenblik onzen marsch naar Madrid nemen," zeide ZUMALACARREGUY, "wanneer wy al het volk hadden, dat de Pastoor verloren heeft." MERINO's kleeding is meer kerkelyk dan militair. Eene lange kavaleriesabel, om zynen zwarten rok gegespt, steekt zonderling af by zynen ronden hoed met breeden opslag. Zyne eenige onderscheiding bestaat in fraaye paarden en prachtig tuig. Twee uitmuntende moorkoppen werden byzonder gedresseerd, om steeds naast elkander te gaan. By al zyne ondernemingen worden zy, eveneens gezadeld en opgetoomd, medegevoerd. Het paard, dat niet bereden wordt, gaat gelyksteps met dat, waarop MERINO rydt, en rikt zich geheel en al naar hetzelfde. Meent de Brigadegeneraal, dat een zyner paarden vermoed is, dan springt hy op het andere over, en vervolgt zynen weg. Hy heeft steeds eene ontzaggelyke buks by zich, een vreeslyk wapentuig, dat, met kogels en gehakt lood geladen, eenen tromp heeft, welker middellyn zesmaal grooter is dan de loop beneden aan de staartschroef. Dit draagbaar kanon zoude hem, die het losbrandt voorzeker den arm afslaan, indien MERINO niet de voorzigtigheid gebruikte van de kolf onder den arm te nemen, en haar met sterke hand eenen tegendruk te geven. De *Christinos* ondervonden reeds dikwerf de uitwerkselen dezer buks. Eens trachtte zekere kolonel MAYOS, een ware athleet en oude *Guerilla*, die de omstreek goed kende, en in elk opzigt waardig was zich met den Pastoor te meten, met hem handgemeen te worden; doch naauwelyks hadden zy elkander in het gezicht, of de buks van MERINO wierp den ander dood ter aarde.

MERINO heeft eenen bediende, die nu weldra dertig jaar by hem is. Deze alleen kent het oord, dat zyn gebied zich elken avond tot rustplaats kiest. De boeren zyn vast overtuigd, dat de Pastoor van God de byzondere gunst ontvangen heeft van geen slaap noodig te hebben. Het ware van de zaak is, dat zyne landslieden hem een ver-

schrikkellyk wantrouwen hebben ingeboezemd, en dat hy de gewoonte heeft, in bosschen, grotten en onder bouwvallen te slapen. Een mensch, die nimmer rookt en geen wyn drinkt, is deze niet een halve God? Eenvoudig en aartsvaderlyk in zyne gewoonten, heeft hy weinige behoeften en weinige ondeugden; maar zyne onbarmhartige woestheid heeft zich nooit verloochend. Ieder gevangene, die in zyne handen valt, gaat eenen zekeren dood te geoet.

Tegenover dergelyke generaals kan men slechts met goed gevolg zoodanige menschen stellen, die even zoo hard en onbarmhartig zyn als hunne vyanden. De vreeslykste chef der constitutionele armee van CHRISTINA is JAUREGUY, of, volgens de Spaansche uitspraak, HAORIGHIE. Hy was, even als MERINO, in zyne jeugd een herder; hy is in de *Pyreëen* geboren en in den bergoorlog geoefend. De groote stryd der Spanjaarden tegen NAPOLEON deed hem uit zyne onbekendheid te voorschyn treden,—EL PASTOR—zoo noemt men hem, ten gevolge van zyn vroeger beroep—verzamelde eenige bergbewoners, greep Franschen toevoer aan, maakte onderscheidene malen aanzienlyken buit, vond dit handwerk aangenaam en zette den herderstaf ter zyde, om van nu af niet meer kudden vee, maar menschen ter slagbank te voeren. Zyne talenten ontwikkelden zich meer en meer gedurende den onafhankelykheidsoorlog, en hy kreeg weldra eene beroemdheid, welke aan die van MINA evenaarde. Misschien meende hy ook by de constitutionere regering eerder zyne fortuin te maken. Vol vuur tastte hy de nieuwe denkbeelden aan; toch echter FERDINAND weder den troon besteeg, moest hy eene schuilplaats in Frankryk zoeken, waar zyn *liberalismus* zich uitbreidde. Hy werd in het jaar 1834 door de jonge Koningin teruggeroepen, tot divisiegeneraal benoemd en met het kommando in de provincie *Guipuzcoa* belast.

Deze aanstelling beviel hem byzonder wel; hy kende de taal, de zeden, de gewoonten, de vooroordeelen zyner medeburgers. Het tooneel des oorlogs was dat zyner vroegere ondernemingen geweest; hy was met elke bergkloof, met elken pas der *Pyreëen* gemeenzaam bekend. Thans is hy een man van vyfenvertig jaar, van een fors en gezet voorkomen. Men zou hem voor een Engelsch *alderman* kunnen houden. De beroemde FALSTAFF schynt hem tot model gediend te hebben, wanneer men zynen dikken buik, met het oorlogszwaard omgord, voor oogen heeft. Hy heeft een breed, open, schoon voorhoofd, en eenen levendigen blik. Het benedendeel van zyn gelaat is door de strengheid van deszelfs uitdrukking merkwaardig; voor het overige is het vriendelyk, open en kenmerkt steeds goede luim. Hy dragt eene donkerblaauwe uniform, zonder epauletten (de Spaansche stafofficieren dragen er geene) maar met versieringen en borduursel overladen.

Deze moedige, werkzame en tot nieuwe gevechten steeds bereide man, ziet er meer uit als een welgevoed landedelman, die gewoon is zyne gasten te onthalen, dan als een officier van ligte troepen en een vroeger *Guerilla*-chef. In weerwil van zynen tegenwoordigen rang, behield hy steeds de eenvoudigheid zyner manieren en de gehechtheid aan zyne bloedverwanten, die hunnen stand in de maatschappy hebben behouden. Zyne goedhartigheid en welwillendheid in het gewone leven zyn de zekere steunpilaren van zyne magt en zyn

aanzien. RODIL erlangt noch door bedreigingen, noch door goud, zulke naauwkeurige teregtwyzingen, als JAUREGUY zich kosteloos verschaft. Hy telt zelfs vrienden onder de gelederen der *Carlisten*, en de boeren, die alle generaals van CHRISTINA levendig zouden verbranden, maken ten opzichte van den ouden herder der *Pyreëen* steeds eene uitzondering.

JAUREGUY heeft eene corps ligte troepen van omstreeks achthonderd man gevormd, bestemd om de bewegingen der *Carlisten* het hoofd te bieden. Het grootste gedeelte dezer achthonderd man, onder den naam van *Chapel-gorris* (Roodmutsen) bekend, bestaat uit avonturiers, Franschen of Basken, aangelokt door eene hooge soldy van zes realen daags, eene groote som in een land als Spanje, waar men weinig behoeften heeft, en deze ligt te bevredigen zyn. De Koningin rekt, naar het schynt, niet zeer op de trouw der vier provinciën, daar zy zulk eene hooge som aanbiedt aan hen, die hare zaak zullen ondersteunen. De Roodmutsen hebben, voor het overige, eene morsige, gelapte uniform, eene groene buis, eenen met eene gesp vastgemaakten gordel, waarin zich de patronen bevinden, en een lig geweer.

Tegenwoordig voert CORDOVA het kommando over de troepen der Koningin in Navarre. Hy boezemt weinig vertrouwen in, en de daden van zyn vroeger leven schynen de verdenkingen zyner medeburgers te regtvaardigen. Hy was een werktuig van Koning FERDINAND, toen deze, na het aannemen der constitutie, alles aanwendde om haar weder omver te werpen. CORDOVA, die toenmaals kavallerieofficier was, bragt, met toestemming des Konings, eenen militairen opstand tegen de constitutie te weeg. Op den bepaalden dag begaf hy zich, aan het hoofd van eenige door hem omgekochte soldaten, op de plaats vóór het paleis, waar hy hen uit al hunne magt liet schreeuwen: "Leve de absolute Koning!" Deze geforceerde opstand had echter geenszins den gewenschten uitslag; de overige troepen, in plaats van zich met dit kleine detachement te vereenigen, trokken tegen de opstandelingen te wapen, die zich wel moedig verdedigden, maar echter te zwak waren, en door de verdedigers der constitutie werden teruggeslagen. Toen FERDINAND op het balkon verscheen, en bemerkte welk eene wending de zaak genomen had, vreesde hy, dat zyn bedryf aan den dag komen en hy van verraad beticht worden zou. Hy schreeuwde derhalve, zoo hard hy kon: "A ellos! (Op hen!) Schiet hen neder, die rebellen! Spaart geen van hen!" CORDOVA, de trouwe agent van zynen meester, liet deze soldaten, welke hy tot opstand had aangehitst, nederschieten, en FERDINAND aanschouwde dit verschrikkellyke bloedbad, de vrucht van het schandelyk verraad, dat men zich kan voorstellen. Ten opzichte zyner trouweloosheid intusschen had FERDINAND reeds toereikende proeven gegeven; men weet, door welk eene arglistigheid hy zynen ouden, zeer geliefden pagie TORRIJOS, in de hoop op eene verzoening, by zich lokte; men kent ook de lakonische *dépêche*, door den monarch eigenhandig geschreven, toen deze vernam, dat hy in den val geloopen was. "*Que le fusilant! Yo, el Rey.* (Men fusilere hem! Ik, de Koning.)"

Het leger der Koningin heeft zynen *Orestes* en *Pylades*, zynen *Damon* en *Pythias*, twee onafscheidelyke generaals, wier vriendschap weldra tot een spreekwoord werd:

(Vervolg op de vierde bladzyde.)

zyn by de koninklyke installatie of krooning van Karel V te Bilbao, zyn na het vernemen van het opbreken van het beleg naar Parys vertrokken.

Men wil ook bemerkt hebben, dat zulks een onaangename indruk op den burgerkoning heeft gemaakt. Don Carlos bezit thans geene stad van aanbelang, waar hy zyne residentie kan vestigen en is slechts een gebergte koning.

Het officiele dagblad van de Carlisten, de Courant van Onate, berigt: dat Don Carlos te bed werd gehouden door eene ongesteldheid van zulk eene ernstigen aard dat dezelve vele ongerustheid verwekte.

Het schynt, dat de Cortes te Madrid in hunne beraadslagingen over het daarstellen eener Constitutie met gematigdheid te werk gaan.

De artikelen, die den Koning het veto geeft en hem de magt verleent om de Cortes te ontbinden en zamen te roepen, zyn met eene groote meerderheid doorgegaan.

De Cortes, door de nieuwe Constitutie meerder monarchaal te maken, zullen hunne natie in een minder hatelyk licht stellen voor de groote mogendheden.

De engelsche oppositie dagbladen vallen het ministerie hevig aan wegens het vergieten van britsche bloed in den burger oorlog in Spanje. Zy zeggen, dat de ministers zich hier door in tegenstrydigheid gesteld hebben met Louis Philippe, die in zyne aanspraak aan de kamers zich geluk wenscht van zich niet in de Spaansche zaken gemengd te hebben, en die tevens zegt, dat het fransche bloed maar alleen voor de zaak van Frankryk dient verspild te worden.

Door de telegraaf is te Parys van Narbonne de tyding ontvangen van het overlyden van den Generaal Mina op den 24 December jl. Zyne overblyfselen werden op den 27 te Barcelona met de aan zynen rang verschuldigde eerbewyzen, ter aarde besteld.

Er wordt te Toulon eene nieuwe expeditie tegen Constantine uitgerust, die zoo magtig is, dat er geene vrees bestaat, dat dezelve met bloedige koppen zal terug komen, zoo als met de eerste expeditie plaats had, hetgeen als het ware eene andere tenafligt van Moscou is geweest. Artillerie, bagage, alles is in de succuw en modder blyven steken, en de arabische kavallerie maakte de achterblyvers, wier voeten bevroren waren, af.

Men zal gewezen lezen wy in de Record van den 10 Januari jl. het overlyden van J. E. den Heer Minister van Financien by het government der Nederlanden. Het was aldus:—

Amsterdam, Jan. 5.—Heden vroeg in den morgen overleed in deze stad Zyne Excellentie de Heer A. W. N. VAN TETS VAN GORDELAN, Groot kruis der Order van den Nederlandschen Leeuw en Minister van Financien, na eene kortstondige doch smartelyke ziekte. Hy was een man van buitengewone begaafdheden, groote kennis en eenen onvermoelden werkzaam geest. Zyne staatkundige bekwaamheid en de welgesprokenheid, waarmede hy de belangen van zyn land in de vergaderingen der staten voortriede, hebben hem zelfs in vreemde landen groeten roem verworven. Hy had te Dordrecht eenige posten bekleed, welke hy in 1835 neerlegde en wydde zich tot het einde van 1838 toe aan de praktijk van Advokaat, in dewelke hy zeer uitgemunt heeft. Toen het fransche juk was afgeworpen, omhielde hy de goede zaak en diende zyn land en koning gedurende een tydperk van 22 jaren, niet de meeste yver en geprouwheid, eerst als Gouverneur van Noord-Holland en sedert Mei 1828 als Minister van Financien. Hy was in het volle genot zyner ligchaams krachten en van zyne uitstekende zielsvermogen, toen hy plotselyk door eene ziekte in den ouderdom van 66 jaren uit dit leven weg gerukt werd.

Volgens een artikel geplaatst in *El Liberal* zyn te Caracas depeches ontvangen van den Afgezant Soublatte uit Madrid, verslag gevende van den toestand der onderhandelings tusschen hem en den eerste Minister Custrava, die het volgende traktaat heeft voorgeslagen:

Art. 1. Daar Venezuela tot in 1823 voor een gedeelte door spaansche troepen is bezet gebleven, zoo erkent die staat aandeel te hebben in de schulden, welke Spanje tot op dat tydperk had.

Soublatte wilde echter alleen toestaan, dat Venezuela slechts deel zou nemen in die schuld tot den 5 July 1811 op den dag, toen die staat zich onafhankelyk verklaarde.

Het zoude ook zeer onbillyk zyn, dat Venezuela deel moest nemen in schulden, welke Spanje tot met het jaar 1823 gemaakt heeft; en wel in schulden, welke hoofdzakelyk gemaakt zyn, om haar zelve te onderwerpen.

Art. 2. De eigendommen van spaansche onderdanen, die wel gesekwestreerd, maar niet verwezen zyn, zullen terug gegeven worden.

Dit 2de artikel is overbodig: want den 5 Augustus 1830 heeft het Congres van Venezuela een besluit uitgevaardigd, waarin het verbeurd verklaren van goederen verboden wordt, en bepaald: dat de eigendommen van Spaansche onderdanen, welke aangehaald, doch regtens niet verwezen zyn, aan derzelve wettige eigenaars moeten terug gegeven worden.

Art. 3. Er zal eene volkomene schadeloosstelling gegeven worden aan de spaansche onderdanen, wier eigendommen verwezen zyn aan militaire en burgerlyke ambtenaren.

Wy zien niet of de afgezant dit laatste artikel al of niet toegestemd heeft; doch de uitvoering van hetzelfde zal Venezuela nog harder vallen dan van het eerste.

De waarde aan landeryen, huizen, slaven enz., welke de uitgewekene spaansche onderdanen toebehoord hebben en aan Paez en andere hoofden der revolutie zyn ten deel gevallen, is onberekenbaar; en om deze waarde terug te geven, zou het bestuur eene nieuwe geldlening moeten openen en dat wel op een tydperk, waarin de schuldeischers klagen, dat de intresten van vorige leningen niet uitbetaald worden. Immers waren het de Spanjaarden, die de rykste en voornaamste bezittingen in Spaansch Amerika hadden: bygevolg zal de schadeloosstelling aan de Spanjaarden groot zyn; doch wie vergoedt den Venezolanen de schade en verliezen, welke zy geleden hebben, door de verbeurd verklaring hunner goederen door de kamer der sequestratie en verbeurd verklaring, welke door Generaal Morillo was ingesteld en welke den Spaanschen opperbevelhebber Moxó die in dezelve presideerde, zoo schatryk gemaakt heeft? De verbeurd verklaring der goederen van de Spanjaarden is dus eene wederkeeringe daad geweest, eene schadeloosstelling aan de patriotten van Zuid-Amerika, die in den stryd voor hunne onafhankelykheid geleden hebben.

De Noord Amerikanen hebben het ook begrepen, dat zy genoegzaam in den bevrydings oorlog geleden hebben, en daarom zyn zy zonder schadeloosstelling te geven door Groot Brittanje vry en onafhankelyk erkend geworden.

Toen de minister aan dezen afgezant deszelfs paspoort overgaf, zeide hy: dat H. M. genegen was om de betrekkingen van vriendschap en koophandel weder aanteknoopen zelfs alvorens een traktaat te sluiten. De afgezant Madrid verlatende, zeide: dat, hoewel het hem speet, dat hy vertrekken moest zonder het sluiten van dit traktaat zulks niet zou hinderen om de handelgemeenschap tusschen Venezuela, Spanje en derzelve kolonien te herstellen.

Deze handelgemeenschap bestaat nog slechts door neutrale vlaggen; wy vernemen echter, dat misschien dit jaar nog door het kongres een besluit zal genomen worden om de Spaansche vlag in de havens van Venezuela toetelaten. In Mexico heeft zulks reeds in het verleden jaar plaats gehad.

El Liberal vindt het spoedig sluiten van een verdrag met Spanje zeer wenscheelyk, daar de staat van *statu quo* nadeeliger is voor Venezuela dan voor Spanje. Beide zouden door eene regtstreeksche handel winnen; beide hebben de voortbrengsels van elkanders grond nodig.

Door middel van vreemde vlaggen werden in het voorgaande jaar uit Venezuela naar Spanje en derzelve bezittingen gevoerd 172,000 spaansche daalders aan produkten en ingevoerd voor 100,000 daalders, zonder te tellen hetgene door vreemde depositos is gegaan. Doch Venezuela zou vooruit hebben, dat er weer uit Spanje en derzelve eilanden eene landbouwende bevolking zich kwam nederzetten. De vreemdelingen, die zich thans daar vestigen, komen er om den handel; maar uit Spanje alleen kan men

landbouwers verwachten. Hierby in aanmerking genomen de identiteit der taal godsdienst, zeden, bloedverwantschap en historische herinneringen; deze zyn beweegredenen waarom de nyverige bevolking van Spanje weer als voorheen derwaarts zou vloeijen. Ook zouden zich er weder spaansche handelluizen vestigen. Thans is zulks nog bezwaarlyk dewyl hunne belangen door geen traktaat in veiligheid zyn en geene Consuls voor dezelve waken. Venezuela diende dus eenige opofferingen te doen om het sluiten van een traktaat te bevorderen.

Wy moeten *El Liberal* juiste inzichten in de belangen van het land toekennen.—Columbia heeft het voordeel gehad boven de meeste andere kolonien der Europeers in de tropische streken, dat hetzelfde, hoewel langzamer bevolkt, toch grotendeels door het europesche menschen ras bevolkt is. De andere europesche volkplantingen zyn wel is waar spoediger in bevolking genomen door het overvoeren der negers uit Afrika; doch zulks heeft ook ten gevolge gehad, dat het ras der blanken in Frankryks hoofd kolonie vernield of verdreven is geworden; en dat ook de andere kolonien waar het evenwigt tusschen het europesche en afrikaansche menschen ras verbroken is, zulk een lot voor de deur staat. Het getal der negerslaven in Venezuela is ten allere tydte gering geweest en deskundigen schatten het tegenwoordige getal op ongeveer 30,000 zielen.

Reeds tegenwoordig in het overgangstydperk begint Jamaica en hare zuster kolonien het gebrek aan handen voor den landbouw te gevoelen. Om dit gebrek te vergoeden heeft men duitsche landbouwers geplaatst op hooge bergvlakten; doch hier ook schynen de europesche landbouwers niet te hebben kunnen aarden. De meesten dezer duitschers zyn ook naar de V. Staten vertrokken. Vele betreuren het verlies van vrouw en kinderen, die voor het hun ongewone klimaat bezweken zyn. Thans zoekt men Schotsche en Iersche landbouwers overtehalen zich aldaar nederzetten, door hun vele voordeelen te belooven. De britsche landbouwers zouden er beter kunnen aarden dan de duitschers, want zy bevinden zich onder hunne landgenooten, niettemin hebben zy toch het tropisch klimaat tegen zich.

In dit laatste opzigt heeft de landbouwer, die een inboorling van Spanje of de Canarische eilanden is, en zich in Columbia nederzet, een groot voordeel vooruit. Het verschil van klimaat tusschen zynen geboortegrond en dat van de hooge bergvlakten in Columbia is zoo groot niet. Ook heeft er geene zoo groote sterfte plaats gehad by de spaansche kolonisten in Terra Firma als by die der andere europeers in de West-Indiën.

Uit *El Liberal* zien wy ook, dat er met een vaartuig van Porto Rico te La Guayra een twintigtal europesche Spanjaarden zyn aangekomen om zich op de vaste kust neder te zetten, waaronder eenige Biskajers, die den burger oorlog in hun geboorte grond ontvlugt zyn ten einde eene schuilplaats in het vreedzame Venezuela te vinden, en die betuigen, dat velen hunner landgenooten den wensch genit hebben hun voorbeeld te volgen.

Misschien zouden na het sluiten van een traktaat ook nog eenige der uitgewekene europesche Spanjaarden terug keeren, die sedert de revolutie zich in de West-Indische eilanden hebben nedergezet.

Uit *El Liberal* van den 21 February zien wy, dat het ontwerp van wet, hetwelk de nonnen in de bescherming van het bestuur stelt, in de tweede kamer te Caracas met eene meerderheid van slechts een stem is doorgegaan, zynde 16 stemmen voor en 15 tegen deze wet.

Er waren op nieuw verzoekschriften by de eerste kamer ontvangen, verzoekende de verlening eener amnestie aan de schuldigen in den opstand van July 1835.

De gewezen kommandant van Puerto Cabello, de Generaal Carabaño, heeft het bestuur van Nieuw Granada verzoekt zich in die staat te mogen ter woon begaven. Zulks is hem toegestaan geworden, echter alleen in burgerlyke betrekkingen.

De Generaal Soublatte werd met de February pakket te La Guayra verwacht, ten einde het bestuur in Venezuela te aanvaarden.

(Vervolg van de eerste bladzijde.)

de generaals BEDOYA en IRIARTE. Men kan zich geene twee boezemvrienden voorstellen, die meer van elkander verschillen. Don RAMON GOMEZ BEDOYA, achtendertig jaar oud, wordt voor den schoonsten man in het leger gehouden. Hy is van eene ryzige gestalte en edele physiognomie, heeft een hoog en blank voorhoofd, en is een van die menschen, op welke de natuur het zegel van onuitwisbaren adel schynt gedrukt te hebben. Vrymoedig, beinnenswaardig, wakker, krygshaftig, bemind door zyne vrienden, en, wanneer het gerucht niet liegt, ook door derzelve vrouwen, welke niet minder in staat zyn zyne verdiensten naar waarde te erkennen, moet men hem te midden dezer bellige manschappen, bloeiende van gezondheid, in zyne fraaije, ryk met goud gehorduurde uniform zien. Zyn driekante, met een gouden borduursel omzoomde hoed, op de byna ligtvaardige wyze eens adjudants van NAPOLEON schuins op het hoofd geplaatst, schynt aan te toonen, dat hy zich op zyne verdiensten ook niet weinig laat voorstaan.

Don FIRMIN IRIARTE, zyn vriend, schynt door contrast hem nog meer te doen uitkomen. "Zy bewoonden dezelfde kamer met elkander, toen ik hen leerde kennen," zegt de schryver, van wien wy deze berigten ontleenen, "en het gaf my een zeker genoegen, deze aan elkander zoo ongelijke personen hier, als het ware, in éene lyst vereenigd te zien. Don FIRMIN IRIARTE, een man van vyftig jaren, kort en gezet, met breede schouders en sterk uitstekende beenderen, met sombere, wantrouwige blikken, borstelige wenkbrauwen, droeg eenen grooten tschako van wasdoek, en eenen smakeloozen rok, die geenszins op pracht of zwier aanspraak maakte. Of-schoon een goed en dapper officier van erkende braafheid, werd hy echter door iedereen verfoeid, en men noemde zynen naam niet, zonder dien door smadelyke byvoegselen te vergezellen. Myne verbazing over deze onbillykheid verdween, nadat ik een half uur in de kamer van deze twee onafscheidelyken had doorgebracht. BIDOYA had zyn bed aan de rechterzyde, naar den kant van de straat staan; dat van IRIARTE stond aan den linkerkant, naar den hof toe. Ik bewoonde een klein kabinet, door welks geopende deur ik in dit vertrekken kon; en dikwerf ging de een of ander myne deur voorby. BEDOYA het by zoodanige gelegenheid niet na, my met eenen bevalligen glimlach te groeten; terwyl zyn kameraad met een hangend hoofd, even als een stier, die op het punt is te stooten, zich voor myne oogen tot eenen voortdurenden aanval scheen toe te rusten. Spanje is het land, waar uitwendige beleefdheid nog de meeste magt uitoefent, en het systematisch onbeleefde gedrag van IRIARTE heeft dezen generaal meer vyanden berokkend, dan alle doodzonden ooit hadden kunnen doen." Voltuouwen wy deze gallery van geschiedkundige personen, door het portret te schetsen van RODIL, een der generaals en chef van het leger der Koningin. Hy is twee-en-veertig jaar oud, en een knap man van groote statuur, met byna Romeinsche getuistrekken. Zyn blik is trotsch en koel; de uitdrukking van zyn gelaat gestreng; het benedengedeelte van hetzelfde te plomp, en schynt een gebrek aan zielskracht ge-paard met groote, lydelijke beradenheid, uit te drukken; kortom, hy is een der byzondere en onvolmaakte karakters, welke de geschiedenis der menschheid ons aanbiedt. RODIL is een voorbeeld van zoodanige menschen, die op hunnen post sterven, zonder hun gezigt te vertrekken, maar uit zichzelf geen en enkelen stap doen, om hunnen vyand te verslaan. Met meer ordeteekenen, kruisen en linten versierd, dan alle aanzienlyke Spanjaarden met elkander, draagt hy echter op zyn blaauw, ryk geborduurd kleed slechts eene ster. Gewoonlyk rydt hy op eenen muilezel. Ydel op zyne militaire talenten, die hy nogtans overdruift, houdt hy zichzelf voor den Napoleon van zynen tyd, "en draagt, even als deze, eenen driekanten hoed.

Het leger, hetwelk RODIL als chef kommandeert, bestond uit 35,000 man, van welke 15,000 in verschillende garnizoens lagen, en 20,000 te veld stonden. Inderdaad echter voerde hy slechts het bevel over de derde en vyfde divisie, welke onder de generaals CORDOVA en BEDOYA stonden. De eerste divisie, onder bevel van den ge-

neraal ESPARTERO, bezette Biscaye; de tweede, onder LORENZO, Navarre; en de vierde, onder bevel van JAUREGUY, Guipuzcoa.

Het legerkorps der Carliten zoude in hoegroothed dat der Koningin overtroffen hebben, indien het geen gebrek aan wapenen had gehad, en indien de doodstraf, welke oogenbliklyk toegepast werd op ieder, die zich onder de vanen der Carliten schaarde, niet by het volk eene gekunstelde eensgezindheid ten voordeele van de nieuwe constitutie had te weeg gebragt.— 14,000 man keurbenden stonden onder ZUMALACARREGUY, ERASO en ZAVALA. GUBELALDI, ITURISSO en andere chefs kommandeerden twee of drie corpsen van 1000 à 1200 man ieder; talryke benden Guerilla's in de dorpen verstrooid, sneden elke vereeniging af, leidden zich in eene hinderlaag, en ondersteunden op deze wyze krachtadelyk de zaak van den Pretendent. Sedert het begin van 1835 zyn de strydkrachten der Carliten nog vermeerderd, en hunne stoutheid nam in dezelfde mate toe. In het begin vergenoegden zich de Guerilla's met dezen schermutselings-oorlog, die hen ten tyde van NAPOLEON zulke goede diensten bewezen had, terwyl zy de voorposten overrompelden, toevor aanvallen, couriers onderschepten, de vyanden naar afgelegene punten lokten, en dan zoo veel volk van hen doodden als zy konden; doch de woede uitslag maakte hen stouter, en zy vertoonden zich niet op het open veld, maar op hooge rotsen, van waar zy de voetspaden en kruiswegen bezetteden, wanneer de troepen van CHRISTINA die moesten langs trekken. Van daar werden deze hunne gemakkelijke prooi. Het leger der Koningin verloor, op deze wyze, meer dan honderd officieren van elken graad.— Eindelyk namen zy den taktiek aan, van welchen NAPOLEON langten tyd een zoo schitterend gebruik had gemaakt: zy verschenen plotseling op punten, waar zy het minst verwacht werden, en vernielden den vyand, al ging deze hen ook in magt verre te boven. Op deze wyze werden de voorposten van Quezada en Lorenzo, als het ware, met eenen enkelenslag vernietigd.

Voor de Carliten is het niet moeyelyk, in verband met elkander te staan. Zonder moeite winnen zy de noodige berigten in, welke de Christinos zich niet kunnen verschaffen, daar deze door eene vyandelyke bevolking onophoudelyk misleid, en in hunne onderlinge gemeenschap doorgaans gestoord worden. RODIL werd dikwerf bedrogen door zyne spionnen, aan welke hy nogtans een once goud voor eene enkele tyding betaalde. De adjudanten, welke aan gedetacheerde troepen bevelen hebben over te brengen, kunnen slechts langzaam en by dag, door een sterk escorte vergezeld, zich op weg begeven, en vaak wordt zoodanig escorte aangevallen en geslagen, ofschoon het uit 150 à 200 man bestaat. Al deze zwarigheden, al deze materiële hinderpalen, met welke de Christinos te worstelen hebben, werken de Carliten in de hand. Sedert het begin van den veldtocht zyn de boeren der vier provinciën vrywillige en kostelooze spionnen van hen.— Hunne geestelyken hebben hen op straffe der eeuwige verdoemenis aanbevolen, de zaak van Don CARLOS uit al hun vermogen te dienen, en de bevelen zynere generaals komen met de snelheid des bliksems ter plaatse hunner bestemming. Een boer, die met eene belangryke boodschap belast is, vliegt als een pyl daarmede voort, en houdt niet stil voordat hy zich uitgeput gevoelt. Nu geeft hy haar over aan den eersten den besten landman, dien hy ontmoet; deze snelt er insgelyks terstond mede weg; en zoo kan een brief door vyf of zes handen gaan, voordat hy ter plaatse zynere bestemming aankomt, terwyl hy op deze wyze zestien (Eng.) mylen in het uur aflegt. Zulk eene buitengewone snelheid stelt de Carliten in staat, al hunne bewegingen af te spreken, en de troepen der Koningin te overvallen, die vervolgens genoodzaakt zyn, ieder afzonderlyk en met geslotene geleedren te vechten. Een door ZUMALACARREGUY georganiseerd corps ligte troepen is inzonderheid belast met den marsch der Christinos gade te slaan, en door middel van afgesprokene seinen, van de genomene positiën en van dreigende gevaren berigt te geven. Wanneer de bewoners eener stad zich, door bewyzen van gehechtheid aan Don CARLOS, aan de wraak der Constitu-

tionelen hebben blootgesteld, klouteren de opgenoemde ligte troepen van hunne rotsen, om de aannadering der reguliere troepen aan te wyzen; zoodra men hen bemerkt, worden alarmraketten aangestoken, en de geheele bevolking heeft nu genoegzaam tyd om in de bosschen te vlugten.

Alle vestingen, die in het bezit der Koningin zyn, met uitzondering van die van Pampeluna en St. Sebastiaan, zouden zich niet tegen twee stukken van sterk kaliber kunnen houden. Villa Franca, Tolosa, Bergana en Eybar zyn door heuvels ingesloten, van welke men haar hevig zou kunnen beschieten. Daar zy echter meer dan 16,000 man bezetting vereischen, en de Carliten haar in eene soort van voortdurenden blokadestand houden, hebben deze gelyk, zich niet van haar meester te maken.

Het somber stilzwygen der Baskische dorpbezoekers en hunne vyandige ontvangst der Christinos contrasteert in het oog looppend met hunne hartelyke ontvangst der Carliten. "De inwoners," zegt kolonel HENNINGSEN, "schenen dronken van vreugde by onze aankomst. De klokken luidden; alle vrouwen uit het dorp kwamen ons in hare zondagsskleeren te ontmoet; hare oogen schitterden van geestdrift, en zy overlaadden ons met vragen omtrent hare mannen, minnaars, vaders, zoons en broeders; zy boden ons wyn, chocolade en andere ververschingen aan, en trokken ons by de rokspanden, ons dwingende van het paard te stappen. Uit alle vensters wenkten zy ons met zakdoeken toe, en een bloemenregen viel op ons neder; kortom, nimmer bestond er eene meer hartelyke ontvangst van de zyde des volks."

Zulk een geest heerscht algemeen in de vier in opstand zynde provinciën; en het zy nu de Oom of de Nicht, by slot van zaken, den troon van Spanje zal verwerven, twyfen wy nogtans zeer, of de zaak der ware vryheid wel door den uitslag van het een of ander winnen zal. De jaarboeken der geschiedenis van dezen verschrikkelijken oorlog zullen den volkeren de treurige leer bewaren, hoe groot en uitgestrekt de invloed van slechte instellingen is, en hoe moeyelyk het is, een diep ingeworteld kwaad te genezen.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 23 February 1837.

Op last en van wege den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie, wordt hierby ter kennis van het publiek gebragt, dat het aan Zyne Majesteit by besluit van den 1 December 1836 No. 2 behaagd heeft

1°. Aan den Heer Mr. G. Graaf SCHMELPENNINCK ten gevolge van dezelfde daarom gedaan verzoek te verleenen eervol ontslag uit de betrekking van Secretaris van Staat en voorts aan denzelve toetkennen den rang en titel van Minister van Staat en

2°. Den Heer Mr. H. J. VAN DOORN VAN WESTRAPELLE Minister van Binnenlandsche Zaken te benoemen en aanstellen tot Secretaris van Staat.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

DE Procureur des Konings waarschuwt by deze elk en een iegelyk om den Neger BERNARD, toebehoorende aan de Heeren A. DE MEZA & ZONEN, niet te herbergen, optehouden, te verschuilen of hem eenigzins in zyne voortvlugtigheid behulpzaam te zyn, zullende hy tegen al de genen, die zich zoodanige wetstrydige daden mogten veroorloven, naar alle gestrengheid der wetten ageren.

Curaçao den 24 February 1837.

De Procureur des Konings voormeld,
MR. H. W. DE QUARTEL.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkerij van A. L. S. MULLEK & J. F. NEUMAN w., in de Wallenstad, Breede Straat, Huis No. 76 De prijs derzelve is f12. 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prijs der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.